

Öppna kort i försäkringsbranschen gynnar alla

Europaparlamentet röstade med sex rösters marginal nej till att införa europeiskt provisionsförbud i sin omröstning i Strasbourg om försäkringsförmedlardirektivet, IMD2, den 26 februari. Men full transparens ska enligt parlamentet gälla för avgifter och provisioner vid förmedling av sparförsäkringar. Medlemsländer som vill kan dock gå längre och själva införa provisionsförbud, enligt parlamentet. Förhoppningsvis kan man i höst komma överens med Ministerrådet och Kommissionen om IMD2.

Tillit är ett nyckelord inom politik och inom försäkring. Väljarens förtroende till den folkvalde politikern och konsumentens tilltro till försäkringsförmedlaren är viktigt. Efter finanskrisen handlar det för försäkringsbranschen om att återfå ett skadat förtroende.

Då min tredje och sista mandatperiod i Europaparlamentet nu lider mot sitt slut, kan jag konstatera att vi har gjort mycket för att skapa en inre marknad för finansiella tjänster inkluderat försäkring, förbättra konkurrensen och för att höja konsumentskyddet.

Men ännu är vi långt ifrån färdiga. Europaparlamentets förhandlare kommer nu att få vänta på att det grekiska ordförandeskapet i ministerrådet ska återuppta förhandlingar om direktivet. Tyvärr ser det sannolikt ut som att förhandlingarna först kommer att avslutas i höst eller i vinter efter valet i maj i Europaparlamentet har avgjorts och en ny EU-kommission tillträtt.

IMD2 är ett minimiharmoniseringsdirektiv, vilket innebär att de EU-länder som vill kan gå längre än vad som gäller i direktivet. Det har också Sverige gjort på flera områden.

Sverige har till exempel en lång tradition om öppenhet kring försäkringsprodukternas avgifter. Finansinspektioner publicerar på sin hemsida de försäkringsförmedlare som gjort sig skyldiga till regelöverträdelser.

Genom IMD2, vill Kommissionen gå längre än vad som gäller i de flesta EU-länder och vill att branschen ska bli skyldig att redovisa provisioner för försäljning av sparförsäkringar inom hela EU. Europaparlamentet är på samma linje.

Insyn och full transparens om avgifter, provisioner och kostnader för konsumenten stärker konsumentskyddet, skapar valmöjligheter för konsumenten och gynnar också konkurrensen på marknaden. Sverige är ett

föregångsland när det gäller transparens om provisioner och avgifter. Andra länder går förhoppningsvis samma väg genom införandet av IMD2.

Det är av yttersta vikt att försäkringsbolagen, bankerna och försäkringsförmedlarna redovisar dessa provisioner, då det kan påverka deras agerande gentemot konsumenten. Detta innebär att en kickback som betalas från till exempel ett försäkringsbolag till en förmedlare ska redovisas för konsumenten innan en försäkring tecknas och under avtalets gång. Detta säkerställer att konsumenten är väl införstådd med de eventuella intressekonflikter som kan uppkomma för försäkringsbolag eller försäkringsförmedlare, vilket gör förfarandet mer förtroendegivande och etiskt korrekt.

Alternativet till full öppenhet kring provisioner är ett provisionsförbud, som införts i Storbritannien, Nederländerna, Danmark och Finland. Risken med provisionsförbud är att det leder till en monopolisering av försäkringsförmedling till de stora ledande försäkringsbolagen och bankerna och att inte längre de med mindre inkomster erbjuds rådgivning.

Vi kom överens i Europaparlamentet om att de medlemsländer som vill ska kunna gå längre och införa provisionsförbud. Det är en kompromiss vi är nöjda med i den liberala gruppen i parlamentet.

Europaparlamentet går också på EU-kommissionens linje och förbjuder så kallad "tying" av försäkringsprodukter med andra finansiella produkter. Det innebär att konsumenten ska få information om vad varje del i ett kombinationserbud kostar och ska ha rätt att kunna köpa varje del separat. Därigenom vill Europaparlamentet sända en tydlig signal om att det inte ska vara tillåtet att koppla ihop produkter som kunden inte vill ha. Produkterna ska kunna köpas separat och inte som en del i ett paket. Men när direktivet så småningom kommer att förhandlas med ministerrådet och EU-kommissionen är det troligt att det trots allt blir mindre strikta regler och att det blir samma regler kring koppling av produkter som i MiFID2-direktivet eller bolånedirektivet, det vill säga att det inte blir något förbud eller ett förbud med fler undantag.

När det gäller EU-kommissionens förslag att reseförsäkringsbolag, biluthyrare med flera som säljer försäkringar som sidoverksamhet till sin huvudverksamhet omfattas av direktivet så vann min linje i plenum, det vill säga att de ska omfattas.

Denna regelförändring skärper dagens regelverk och medför ett starkare konsumentskydd, till exempel måste personalen hos resebyråerna utbildas kring försäkringen de förmedlar.

För mig som liberal är det av största vikt att regelverk som beslutas i Bryssel inte lägger en "våt filt" över försäkringsbranschen. Vidare anser jag att regelbördan inte får bli för stor av praktiska skäl, då administrativa kostnader inte får överstiga värdet av regeln i sig.

Det viktigaste med dessa nya EU-regler och är att upprätthålla en gemensam inre marknad med likartade regler, förbättra konkurrensen, stärka konsumentskyddet. Mer kan göras för att skapa en europeisk försäkringsmarknad. IMD2 är ett steg närmare detta mål.

Olle Schmidt

Nyheter i försäkringsförmedlardirektivet som röstades om i Europaparlamentet:

- Direktivets tillämpningsområde utvidgas till all distribution av försäkringar. Till exempel måste resebyråer, om de säljer reseförsäkring, utbilda sin personal i enlighet med direktivets regler. Undantag görs dock även i fortsättningen för försäljning av en försäkring som komplement till en vara, t.ex. vid köp klockförsäkring i samband med köp av klocka.
- Reglerna för att informera kunden om avgifter och provisioner för sparförsäkringar skärps. De medlemsländer som vill ska kunna införa ett provisionsförbud. Reglerna ska samordnas med regelverket som är beslutat i MiFID2 för sparprodukter.
- Det införs ett förköpsfaktablad också för produkter som omfattas av IMD2, ett produktinformationsblad, PID.
- Det införs strikta regler kring så kallad "tying" av försäkring med en kompletterande produkt. Kunden måste få information om pris för de separata delarna av ett paket och kunna köpa delarna tillsammans eller separat. Undantag görs för försäkringar som har olika nivåer på försäkringsskyddet och eller försäkringar som täcker flera risker, t.ex. hemförsäkring
- Sanktionsreglerna skärps jämförs med nuvarande direktiv. Bland annat införs miniminivåer för böter för brott mot direktivet på 5 miljoner euro.
- Det införs regler och skydd för uppgiftslämnare upptäcker regelbrott hos en förmedlare vid s.k. whistle blowing.

- Försäkringsförmedlare som säljer försäkringar via internet inkluderas i direktivet, d.v.s. försäkringsförmedlare på nätet som Insplanet måste följa reglerna i IMD.
- Personal hos försäkringsförmedlare måste få en fortbildning på minst 200 timmar under en femårsperiod. Ett oberoende organ måste kontrollera och certifiera kompetensen hos personalen.